

Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet Nonprofit Kft.

Vasúti Képzési Módszertani Központ

**INFRASTRUKTÚRA: ÖNÁLLÓSÍTÓ FORGALMI
(JELZÉSI, FORGALMI ÉS GÉPÉSZETI UTASÍTÁS
A BALATONFENYVES GAZDASÁGI VASÚT RÉSZÉRE
UTASÍTÁS ÉS KAPCSOLÓDÓ SZABÁLYOZÁSOK) V01-
KAV2021/1-M1**

Alapképzési program

2023.

KTI/VKMK/201-1/2023

A képzés megnevezése:	INFRASTRUKTÚRA: ÖNÁLLÓSÍTÓ FORGALMI (JELZÉSI, FORGALMI ÉS GÉPÉSZETI UTASÍTÁS A BALATONFENYVES GAZDASÁGI VASÚT RÉSZÉRE UTASÍTÁS ÉS KAPCSOLÓDÓ SZABÁLYOZÁSOK) V01-KAV2021/1-M1
-----------------------	---

1. A program besorolása

1.1.	Általános képzés	-
1.2.	Nyelvi képzés	-
1.3.	Szakmai képzés	-
1.4.	Hatósági vizsgával záruló alapképzés	X

2. A program célja

A vasúti társaságok munkavállalói részére olyan képzés biztosítása, amely a 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet szerinti térségi pályahálózaton (Balatonfenyves Gazdasági Vasút) Önállósító forgalmi vizsga letételére készít fel.

A képzés során a képzésben résztvevők idézzék fel korábbi ismereteikből

- a vasúti közlekedéssel kapcsolatos jelzéseket,
- a fogalom lebonyolításával kapcsolatos előírások alkalmazását a gyakorlatban,
- a rendkívüli helyzetekben követendő eljárásokat és azok alkalmazását,
- az Balatonfenyves Gazdasági Vasút vonalainak jellemzőit, az azokon megtalálható berendezéseket,
- az alkalmazandó biztosítóberendezés(ek) kezelését.

3. A program célcsoportja

Olyan munkavállalók, akik rendelkeznek térségi pályahálózaton (Balatonfenyves Gazdasági Vasút) Általános forgalmi vizsgával, de nem rendelkeznek térségi pályahálózaton (Balatonfenyves Gazdasági Vasút) Önállósító forgalmi vizsgával és a tervezett tevékenység ellátásához szükségük van rá.

4. A program során megszerzhető kompetenciák

A képzésben résztvevő a tanfolyam befejeztével:

- ismerje a vasúti közlekedéssel kapcsolatos jelzéseket, értelmezni tudja az általuk adott parancsokat,
- ismerje a fogalom lebonyolításával kapcsolatos előírásokat, tévesztés nélkül képes legyen kiválasztani az adott szituációban előírás szerint alkalmazandó szabályokat, azokat alkalmazni tudja,
- tévesztés nélkül kiválasztja és kiállítja az adott forgalmi szituációhoz tartozó írásbeli rendelkezés(ek)e)t,
- ismerje a rendkívüli helyzetekben követendő eljárásokat, képes legyen a rendkívüli helyzetekben az optimális cselekvésre,
- ismerje Balatonfenyves Gazdasági Vasút vonalainak jellemzőit, az azokon megtalálható berendezéseket,
- a gyakorlatban használt biztosítóberendezés(ek)e)t azonosítani,

- a használandó távbeszélő készülékeket kezelni.

5. Megszerezhető képesítés

Megnevezése:	-
FEOR száma:	-

6. A programba való bekapcsolódás feltételei

6.1.	Végzettség	-
6.2.	Szakmai gyakorlat	
6.3.	Egészségügyi alkalmasság	Vasút- egészségügyi érvényes alkalmassági határozat 203/2009 (IX.18) Kormányrendelet szerint/
6.4.	Előzetesen elvárt ismeret(ek)	Általános forgalmi vizsga: Balatonfenyves Gazdasági Vasút infrastruktúrán
6.5.	Egyéb feltétel(ek)	-

7. A programban való részvétel feltételei

7.1.	Részvétel követésének módja	Az elméleti és gyakorlati órákon Képzési és jelenléti ív
7.2.	Megengedett hiányzás	19/2011. (V. 10.) NFM rendelet szerint
7.3.	Mulasztás pótlása	Az elméleti ismeretek esetén konzultációval, gyakorlati ismereteknél a képzési programban előírt gyakorlat tényleges elvégzésével.
7.4.	Egyéb feltételek	A képzésben résztvevő nem áll jogerős bírósági ítélettel kiszabott szabadságvesztés, foglalkozástól hatálya alatt.

8. Tervezett képzési idő, intenzitás

8.1.	Össz-óraszám:	172	óra				
Ebből:							
8.2.	Elmélet:	12	óra				
8.3.	Gyakorlat:	160	óra				
8.4.	Intenzitás	Időtartam					
8.5.	160 óra/hó a haladási ütemterv szerint	35	nap	5	hét	1 hónap	

9. Csoportlétszám

Az elméleti képzésrészben legalább 1, legfeljebb 6 fő

A gyakorlati képzésrészben legfeljebb 1 fő

10. A képzés módszerei és formája

A képzés gyakorlati orientáltsága, képesség fejlesztő jellege miatt az ismétlődő előadások és a frontális munka mellett a gyakorlatoknak van döntő jelentősége.

Mivel a képzésben való részvétel feltétele az Általános forgalmi vizsga, ezért az elméleti képzésben a Jelzési ismeretek és a Forgalmi ismeretek témakörök keretében nem történik meg valamennyi - az Általános forgalmi alapképzésben (Balatonfenyves Gazdasági Vasút) szereplő – témakör tételes oktatása, hanem csak az ismeretek gyakorlati alkalmazást alátámasztó ismétlődő felidézése.

Az oktatók számára ajánlott módszerek, tevékenységi formák, keretek:

- klasszikus és lazított ismétlődő előadás az elméleti ismeretekről, frontális munka,
- folyamatok, technológiák magyarázata,
- gyakorlat a berendezések, technológiák megismerése céljából Balatonfenyves GV állomás szolgálati helyen üzemi helyzetben.

A képzés „Gyakorlati ismeretek” témakörét a képzés közben az elméleti órák megtartásával párhuzamosan is meg lehet kezdeni, továbbá: azt indokolt esetet kivéve (pl.: betegség, havi munkaidő teljesülése) megszakítás nélkül, egy vasútszakmai gyakorlati oktatói vizsgával rendelkező forgalmi szolgálattevő felügyelete mellett kell lefolytatni.

A képzés besorolása: alapképzés

Megrendezési formája: az elméleti rész megtartható csoportosan, a gyakorlati képzésrész egyéni.

11. A képzés személyi és tárgyi feltételei

11.1. A képzés személyi feltételei

A képzés elméleti tárgyainak oktatóival szembeni követelmények:

- vasútszakmai elméleti oktatói képesítés;

A képzés gyakorlati tárgyainak oktatóival szembeni követelmények:

- vasútszakmai gyakorlati oktatói képesítés;

Mind a Jelzési, Forgalmi ismeretek, mind a kiegészítő Biztosítóberendezési ismeretek témaköröket az infrastruktúra üzemeltetésében jártas vasútszakmai oktatóknak kell oktatnia.

A Gyakorlati ismeretek témakört vasútszakmai gyakorlati oktatói vizsgával rendelkező forgalmi szolgálattevő mellett megszakítás nélkül kell teljesíteni (indokolt esetet kivéve, pl.: betegség) vezénylés alapján.

11.2. A képzés tárgyi feltételei

Az elméleti órák:

Létszámnak megfelelő méretű oktatóterem, valamint a létszámnak megfelelő, jegyzetelésre alkalmas asztal és szék.

Gyakorlati órák:

Gyakorlatok teljesítését Balatonfenyves GV állomáson valós üzemi környezetben, üzemnapokon kell teljesíteni.

Szemléltető anyagok, oktatási segédletek:

Az oktatásokon a példák bemutatásához a tansegédletek kiegészülnek:

- az érintett vasútvállalatok (pályaműködtető, üzemeltető) idevonatkozó utasításaival, szabályzataival, ezekhez kapcsolódó segédkönyveivel,
- hivatalos közlönyökkel,
- szakkönyvekkel, jegyzetekkel,
- videofilmekkel,
- járműalkatrészekkel és berendezésekkel,
- élethű modellekkel.

Vizuális, audiovizuális eszközök:

- írásvetítő,
- projektor,
- táblák,
- monitor, oktatói számítógép.

Szakirodalom:

Szemléltető anyagok, oktatási segédletek: a vasútvállalat idevonatkozó utasításai, szabályzatai, ezekhez kapcsolódó segédkönyvei:

- Jelzési, Forgalmi és Gépészeti Utasítás a Balatonfenyves Gazdasági Vasút részére jóváhagyta a Nemzeti Közlekedési Hatóság (UVH/VF/NS/A2336/1/2014 sz. alatt)

12. A program folyamata

A képzés az Általános forgalmi vizsga Jelzési ismeretek, Forgalmi ismeretek témaköreinek ismételtesével indul, de a Gyakorlati ismeretek képzésrész ezek oktatása közben is kezdődhet.

13. A program során alkalmazott értékelési rendszer

13. 1.	Ellenőrzések formája	A 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet, valamint a Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és eljárási rendje szerint.
13.2.	Ellenőrzések rendszeressége	Témakörönként, valamint a gyakorlat során legalább 2 írásbeli ellenőrző feladat. Hatósági vizsga a képzés végén.

13.3.	Ellenőrzések tartalma	A képzés során kialakítandó tudás, ismeretek és kompetenciák szerint
13.4.	A felnőttek tudásszintjének ellenőrzésére szolgáló módszer(ek)	Témakörönként és a gyakorlat során írásbeli ellenőrző feladatok.
13.5.	Megszerezhető minősítések	„Megfelelt”/„Nem felelt meg”
13.6.	Megszerezhető minősítésekhez tartozó követelményszintek	A 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 19. § (4.) bekezdés előírása szerint.
13.7.	Sikertelen teljesítések következményei	Az ellenőrző feladatot a szükséges magyarázatot követően meg kell ismételni a sikeres teljesítésig.

14. Az előzetesen megszerzett tudás elismerésének módja

A 19/2011. (V.10) NFM rendelet 12. § (3.) - (5.) bekezdései szerint, de:

- az elméleti órák amúgy is kis száma és szükségszerűen ismétlődő jellege miatt mentesítés nem ajánlott;
- a gyakorlati képzésrész vonatkozásában pedig nincs lehetőség.

15. A program zárása

15.1.	A program zárásának feltételei	A 13.1, 13.2., és a 13.7.-pontban leírtak teljesülése.
15.2.	A program zárásának módja	Hatósági vizsga
15.3.	A záróvizsga rendje	A 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 19. §, valamint a Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és eljárási rendje szerint.
15.4.	A záróvizsga követelménye	A 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 19. §, valamint a Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és eljárási rendje szerint.
15.5.	A záróvizsga minősítési szintjei	A 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 19. §, valamint a Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és eljárási rendje szerint.
15.6.	A különböző minősítésekhez tartozó követelményszintek	A 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 19. §, valamint a Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és eljárási rendje szerint.
15.7.	A sikertelen teljesítés következménye	A javítóvizsgát megelőzően a tapasztalt hiányosságokra tekintettel kialakított

		konzultációt kell tartani legalább 2x6 órában.
--	--	--

16. A program sikeres elvégzését igazoló okirat

16.1.	Bizonyítvány			
16.2.	Tanúsítvány			
16.3.	Látogatási igazolás			
16.4.	Egyéb	X	Éspedig:	Vasúti Vizsgaközpont által kiállított igazolás

17. A program elvégzését igazoló irat kiadásának feltételei

A képzést lezáró hatósági vizsga „Megfelelt” szintű teljesítése.

18. Témakörök/tananyagegységek

Sor-szám	Témakörök	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő témakörök				
1.	Jelzési ismeretek	1	0	1
2.	Forgalmi ismeretek	11	0	11
3.	Gyakorlati ismeretek	0	160	160
	Összesen:	12	160	172

18.1. Jelzési ismeretek témakör

Sor-szám	A témakör részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	A Jelzési ismeretek fejezeteinek, alfejezeteinek ismételése mint pl. a fedezőjelző, az egyéb jelzők és jelzéseik, a kézjelzések és hangjelzések, a használhatatlan jelzők, figyelmeztető jelek...	1	0	1
	Összesen:	1	0	1

A „Jelzési ismeretek” témakör oktatásának célja:

A témakör oktatásának a célja, hogy felelevenítse a képzésben résztvevők tudását az Infrastruktúrakezelő által alkalmazott jelzőkkel kapcsolatban.

Erősítse meg a jelzők jelzési képeinek ismeretét és a különböző jelzések esetén követendő szabályokat. Adjon átfogó képet a különböző forgalmi helyzetekben adható kézi és hangjelzésekről. Ismertesse a jelzők különleges kezelésének, üzemállapotának eseteit, különös tekintettel a használhatatlan, jelzőkre.

A „Jelzési ismeretek” témakör oktatásának követelményei:

A képzésben résztvevő mélyítse el az alábbiakkal kapcsolatos ismereteit:

- a szabályozás alapját képező műszaki adottságokat és balesetelemzési eredmények,
- a tananyagnak a gyakorlati munkavégzéssel való összefüggései,
- a jelzők, jelzések, figyelmeztető jelek és a hozzájuk kapcsolódó szabályok és gyakorlati végrehajtásuk különös tekintettel a használhatatlan jelzőkre.

A „Jelzési ismeretek” témakör által megszerezhető kompetenciák:

A képzésben résztvevő a témakör oktatásának végeztével (tekintettel korábbi általános vizsgájára is) tévesztés nélkül ismerje és alkalmazza:

- a jelzési rendszerrel kapcsolatos fogalmakat,
- fedezőjelző által adott jelzési képeket,
- kézi- és hangjelzéseket, a vonatokon, járműveken alkalmazott jelzéseket,
- a használhatatlan jelzők fogalmát és a mellettük történő közlekedés szabályait,
- a figyelmeztető jeleket.

Az ismeretanyag részletezése

(A zárójelben a „Jelzési, Forgalmi és Gépészeti Utasítás a Balatonfenyves Gazdasági Vasút részére” utasítás Jelzési Rész kapcsolódó pontjai található.)

1. Az egyéb jelzők és jelzéseik

- A váltójelzők
- A váltójelzők (2.3.1.)
- A váltók számozása (2.3.2.)
- A váltók kézi állító készüléke (2.3.3. - 2.3.3.1.)
- A lassan bejárando pályarészek megjelölésére használt jelzők és jelzéseik
- Értesítés a lassan bejárando pályarészekről (2.9.1.)
- A járhatatlan pályarészek fedezésére használt jelzők és jelzéseik
- A járhatatlan pályarész fedezése (2.10.1. - 2.10.1.1.)
- A Megállj-jelző előjelzője (2.10.2. - 2.10.2.2.)
- A Megállj-jelző (2.10.3. - 2.10.3.4.)
- A vágányzárolt pályarész fedezése (2.10.5.1.)
- Munkaterületek fedezése
- Munkaterület fedezése (2.11.1.- 2.11.1.3.)

2. Kézijelzések és hangjelzések

- A vonatközlekedés közben adható jelzések (3.1.1.1.- 3.1.1.8.)
- A tolatás közben alkalmazható kézi- és hangjelzések (3.3.1. - 3.3.4.)

3. Használhatatlan jelzők, figyelmeztető jelek

- A használhatatlan jelző (5.1.)
- Eljárás, ha a jelző használhatatlan (5.2.- 5.2.2.)

18.2. Forgalmi ismeretek témakör

Sor-szám	A témakör részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Váltók, váltó- és vágányútellenőrzés	1	0	1
2.	Útsorompók, útsorompók kezelése	1	0	1
3.	Tolatószolgálat	0,5	0	0,5
4.	Védekezés a járműmegfutamodások ellen	0,5	0	0,5
5.	Szolgálat a vonatoknál	3	0	3

6.	Lassúmenetek, építési- és fenntartási munkák, vágányzárak	1	0	1
7.	Számítási példa	4	0	4
	Összesen:	11	0	11

A Forgalmi ismeretek témakör oktatásának célja:

A témakör oktatásának a célja, hogy felelevenítse a képzésben résztvevőkkel a vonatok biztonságos közlekedtetésének-, a tolatási műveletek biztonságos végzésének szabályait mind normál, mind rendkívüli üzemi körülmények között. Készítsen fel az önálló balesetmentes forgalmi szolgálattevői munkavégzésre tolatás valamint vonatközlekedés lebonyolítása közben, valamint az esetleges rendkívüli események esetén követendő eljárásokra. Adjon áttekintést és mutassa be a mindennapi munkavégzéshez szükséges dokumentumok készítéséről, vezetéséről, használatáról. Ezekon túl vezessen be a vonatok legkorábbi, legkésőbbi indulási idejének kiszámításába. Ismertesse meg a képzésben résztvevőt az írásbeli rendelkezések adott forgalmi helyzetnek megfelelő szövegének kiválasztásába és az írásbeli rendelkezés előírás szerinti kitöltésébe.

A Forgalmi ismeretek témakör oktatásának követelménye:

Az előadó a szabályok ismertetésén túl mutasson rá azok gyakorlati jelentőségére, figyelmen kívül hagyásuk esetén bekövetkező negatív hatásokra, következményekre. Mutassa be a szabályozás alapját képező műszaki adottságokat és balesetelemzési eredményeket. Vegye figyelembe és hívja fel a figyelmet a kapcsolódó utasításokkal való összefüggésekre. Az elméleti ismeretek oktatását gyakorlati bemutatóval kell kiegészíteni. A képzésben résztvevőkkel szemben támasztott követelmény, a forgalmi szabályok tévesztés nélküli ismerete a vonatok legkorábbi, legkésőbbi indulási idejének kiszámítását.

A Forgalmi ismeretek témakör által megszerezhető kompetenciák:

A képzésben résztvevő a témakör oktatásának végeztével:

- Tisztában van a forgalmi szabályok fogalom meghatározásaival.
- Ismeri és alkalmazza a tolatás és a vonatközlekedés közben alkalmazandó forgalmi szabályokat.
- Azonosítja, tartalmát megérti, és megfelelően alkalmazni, vezetni, elkészíteni tudja a tolatás és vonatközlekedés közben alkalmazandó dokumentumokat.
- Tévesztés nélkül tudja a rendkívüli események esetén alkalmazandó eljárásokat!
- Tévesztés nélkül tudja a jelző- és biztosítóberendezések meghibásodása esetén követendő forgalmi szabályokat!

Az ismeretanyag részletezése

(A zárójelben a „Jelzési, Forgalmi és Gépészeti Utasítás a Balatonfenyves Gazdasági Vasút részére” utasítás Forgalmi Rész kapcsolódó pontjai található.)

1.Váltó és vágányút ellenőrzés

- Utasítás a vonat vágányútjának beállítására (2.5.1.)
- Az utasítás kiadásának időpontja (2.5.2.)
- Teendők a vágányút beállításának elrendelése után (2.5.3.)
- A vágányút ellenőrzése (2.5.4.)
- A váltók használhatóságának ellenőrzése forgalmi szempontból
- A használhatóság forgalmi feltételei (2.6.1.)
- A használhatóság ellenőrzése (2.6.2.)
- A használhatósági ellenőrzésének a megtartása (2.6.3.)
- A váltók állítása
- A váltóállítási ideje (2.7.1.)

- Váltófelvágás (2.7.2.- 2.7.2.4.)
- Váltóellenőrzés
- Alapszabály (2.9.1.)

2.Útsorompók, útsorompók kezelése

- Az útsorompó kezelés általános szabályai (3.1.- 3.1.2.)
- A használhatatlanság esetei (3.3.)
- Eljárás az állomási fényorompó használhatatlansága esetén (3.4.)
- Intézkedés az útsorompó használhatatlanságának elhárítására, jelzőőrök kirendelésére (3.7.)
- Jelzőőr (jelzőőrök) alkalmazása (3.8.)
- Eljárás a Vasúti átjáró kezdete-jelző, illetve az Útátjárójelző hiánya esetén (3.9.)

3.Tolatószolgálat

- Alapszabályok (4.1.- 4.1.1.)
- Értesítés a tolatás engedélyezéséről (4.1.3.- 4.1.3.2.)

4.Védekezés a járműmegfutamodások ellen

- Védekezés a tolatás befejezése után (5.1)

5.Szolgálat a vonatoknál (18.2.5.)

6.Menetrend

- A menetrend szerepe
- A menetrend fajtái
- Menetrendjegyzék. Menetidők táblázatos kimutatása
- Közforgalmú menetrendkönyv, fali menetrend-hirdetmény
- Menetrendanyag szétosztása, kezelése

7.A vonatok forgalomba helyezése, vonatforgalmi értesítések

- A rendes vonatok kijelölése
- A rendes vonatok forgalomba helyezése
- Rendkívüli vonatok forgalomba helyezése
- A vonat számának közlése

8.Követő vonat indítása állomástávolságban

- Alapszabály (15.2.1.)
- Vonatindítás a visszajelentés vétele előtt (15.2.2.)
- Engedélykérés, engedélyadás
- Alapszabály (15.3.1.)
- Az engedélykérés legkorábbi ideje (15.3.2.)
- Az engedélykérés- és adás szövege (15.3.3.- 15.3.3.6.)
- Eljárás, ha az értekezés lehetetlen (15.3.4.)
- Visszajelentés
- A vonatok mozdonyvezetőinek felhatalmazása indításra, áthaladásra
- A felhatalmazás módozatai (15.6.1.)
- A felhatalmazás alapszabályai (15.6.2.)
- A mozdonyvezető teendői (15.6.3.- 15.6.3.2.)
- Induló, megállás után induló vonat mozdonyvezetőjének felhatalmazása
- A vonali tolatásvezető teendői a vonat indulása előtt (15.6.5.)
- A vonatok fogadása
- Bejárat vágány (15.7.1.- 15.7.1.2.)
- Bejárat irány (15.7.2.)
- Vonatfogadás foglalt vágányra (15.7.3.- 15.7.3.3.)
- A megállás helye (15.7.4.- 15.7.4.1.)
- A vonatok fogadása és megfigyelése állomásokon és a nyílt vonalon (15.7.5.- 15.7.5.4.)
- Közlekedés továbbhaladást tiltó jelzést adó főjelző mellett
- Eljárás továbbhaladást tiltó jelzést adó főjelzők esetén (15.8.1.-15.8.1.2.)
- Eljárás Megállj-jelzés esetén (15.8.2.- 15.8.2.1.)

9.A vonatok védelme, fedezése (16.3)

- A vonatszemélyzet teendői
- Az utasok tájékoztatása és védelme (16.5)

10.Lassúmenetek (18.1)

- Alapszabály (18.1.1.)
- Lassúmenet elrendelése (18.1.2.)
- Értesítés az előre nem látott ideiglenes lassúmenet elrendeléséről (18.1.3.)
- Az előre nem látott ideiglenes lassúmenetek nyilvántartása (18.1.4.)
- A vonatszemélyzet értesítése (18.1.5.)
- A lassan bejárando pályarészekről történő értesítés (18.1.6.)
- A vonatforgalmat nem érintő, nem vágányzár keretében az elsodrasi határon kívül végzett munkák
- Nyíltvonalon, hídon nem vágányzár keretében az elsodrasi határon kívül végzett munkák (18.2.1.- 18.2.1.1.)
- A vonatforgalmat érintő, nem vágányzár keretében az elsodrasi határon belül végzett munkák
- Nyíltvonalon, hídon nem vágányzár keretében az elsodrasi határon belül végzett munkák (18.3.1.- 18.3.1.7.)
- Állomáson nem vágányzár keretében végzett munkák (18.3.2.)
- Egyéb rendelkezések (18.3.3.)
- Vágányzár, biztosítóberendezési kikapcsolás
- Előre látott vágányzár engedélyezése (18.4.1.- 18.4.1.1.)
- Jogosultság az előre látott vágányzár végzésére (18.4.2.)
- Előre látott vágányzár végrehajtása, megkezdése (18.4.3.-18.4.3.1.)
- Előre nem látott vágányzár (18.4.4.- 18.4.4.2.)
- Biztonsági intézkedések (18.4.5.- 18.4.5.2.)
- A személyzet értesítése a vágányzarról (18.4.6.- 18.4.6.1.)
- Eljárás a vágányzár megszüntetésekor és esetleges meghosszabbításakor (18.4.7.- 18.4.7.)
- Értesítés az új vagy megváltoztatott helyzetről (18.4.8.)
- A vágányzár nyilvántartása (18.4.9)

18.4. Gyakorlati ismeretek témakör

Sor- szám	A témakör	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összes
1.	Gyakorlati ismeretek	0	160	160
Összesen:		0	160	160

A „Gyakorlati ismeretek” témakör oktatásának célja:

A témakör oktatásának a célja, hogy begyakoroltassa a képzésben résztvevőkkel a vonatok biztonságos közlekedtetésének-, a tolatási műveletek biztonságos végzésének szabályait mind normál, mind rendkívüli üzemi, körülmények között, vasútszakmai gyakorlati oktatói végzettséggel rendelkező forgalmi szolgálattevő mellett. Készítsen fel az önálló balesetmentes munkavégzésre tolatás valamint vonatközlekedés lebonyolítása közben, valamint az esetleges rendkívüli események esetén követendő eljárásokra. A képzésben résztvevő valós körülmények között gyakorolja a mindennapi munkavégzéshez szükséges dokumentumok készítését, vezetését, használatát. Ezeken túl vezessen be a vonatok legkorábbi, legkésőbbi indulási idejének kiszámításának gyakorlatába. Gyakorolja a képzésben résztvevő az Írásbeli rendelkezések adott forgalmi helyzetnek megfelelő szövegének kiválasztását és az Írásbeli rendelkezés előírás szerinti kitöltését, kézbesítését.

A „Gyakorlati ismeretek” témakör oktatásának követelménye:

A témakör az elméleti képzés közben is megtartásra kerülhet, vasútszakmai gyakorlati oktatói végzettséggel rendelkező forgalmi szolgálattevő felügyelete mellett, indokolt esetet kivéve (pl.: betegség, havi munkaidő teljesülése) megszakítás nélkül! A hatósági vizsgára történő bejelentéskor a munkáltatónak igazolnia kell a 160 óra gyakorlati képzés tényleges megtörténtét. Az igazolásnak tartalmaznia kell a gyakorlati képzés helyszínét (Balatonfenyves

GV állomás), időtartamát, a felügyeletet ellátó vasútszakmai gyakorlati oktatói végzettséggel rendelkező forgalmi szolgálattevő nevét. A képzésen résztvevőnek ténylegesen végezni kell a vonatkozó Utasítások által engedélyezett mértékig a forgalmi szolgálattevő tevékenységeit!

A „Gyakorlati ismeretek” témakör által megszerezhető kompetenciák:

A képzésben résztvevő a gyakorlat (felügyelet alatti szolgálatok) végeztével:

- ismeri és alkalmazza a tolatás és a vonatközlekedés közben alkalmazandó forgalmi szabályokat.
- azonosítja, tartalmát megérti-, és megfelelően alkalmazni, vezetni, elkészíteni tudja a tolatás és vonatközlekedés közben alkalmazandó dokumentumokat.
- ismeri a forgalomszabályozás különleges szabályait.
- tévesztés nélkül tudja a rendkívüli események esetén alkalmazandó eljárásokat!
- tévesztés nélkül tudja a jelző- és biztosítóberendezések meghibásodása esetén követendő forgalmi és biztosítóberendezési szabályokat!
- tévesztés nélkül kiválasztja az Írásbeli rendelkezéseket a forgalmi helyzetnek megfelelően és azokat megfelelő módon kitölti és kézbesíti.
- tévesztés nélkül képes a vonatok legkorábbi és legkésőbbi indulási idejének kiszámítására.

19. A vasút biztonságával összefüggő témakörök vizsgakérdései

Jelzési ismeretek

- Ismertesse a váltójelzőkre vonatkozó előírásokat! (2.3.1.)
- Ismertesse a váltók számozására valamint a váltók kézi állítókészülékére vonatkozó szabályozást! (2.3.2., 2.3.3. - 2.3.3.1.)
- Ismertesse a lassan bejárandó pályarészekről értesítés szabályait! (2.9.1.)
- Ismertesse a járhatatlan pályarész fedezésére vonatkozó szabályozást! (2.10.1. - 2.10.1.1.)
- Ismertesse a Megállj-jelző és a Megállj-jelző előjelzőjére vonatkozó szabályokat! (2.10.3. - 2.10.3.4, 2.10.2. - 2.10.2.2.)
- Ismertesse a vágányzárolt pályarész fedezésére vonatkozó szabályokat! (2.10.5.1.)
- Ismertesse a Munkaterület fedezésére vonatkozó előírásokat! (2.11.1.- 2.11.1.3.)
- Ismertesse a vonatközlekedés közben alkalmazható jelzéseket! 3.1.1.1.- 3.1.1.8.)
- Ismertesse a tolatás közben alkalmazható kézi- és hangjelzéseket! (3.3.1. - 3.3.4.)
- Ismertesse a használhatatlan jelzőkre vonatkozó előírásokat! (5.1.)
- Mi az eljárás, ha a jelző használhatatlan? (5.2.- 5.2.2.)

Forgalmi ismeretek

- Ismertesse a vonat vágányútjának beállítására vonatkozó utasítást és annak kiadásának időpontjára vonatkozó szabályozást. (2.5.1.-2.5.2.)
- Mik a teendő a vágányút beállításának elrendelése után?(2.5.3.)
- Miről kell meggyőződni vágányút beállításakor?(2.5.4.)
- Milyen módon kell végrehajtani a vágányút ellenőrzését?(2.5.4.)
- Mikor használható egy váltó forgalmi szempontból?(2.6.1.)
- Mikor kell a váltók használhatóságáról meggyőződni?(2.6.2.)
- Ismertesse a váltó használhatóságának ellenőrzésének a megtartásának szabályait! (2.6.3.)
- Ismertesse a váltóállítás idejére vonatkozó tudnivalókat!(2.7.1.)
- Ismertesse a váltófelvágás fogalmát, valamint a váltófelvágás esetén követendő eljárást! (2.7.2.- 2.7.2.4.)
- Mi a váltóellenőrzés alapszabálya?(2.9.1.)
- Ismertesse a sorompókezelés általános szabályait!(3.1.- 3.1.2.)
- Sorolja fel a fényorompó használhatatlanságának eseteit!(3.3.)
- Mi az eljárás állomási fényorompó használhatatlansága esetén? (3.4.)
- Milyen szabályok vonatkoznak az útsorompó használhatatlanságának elhárítására, jelzőörök kirendelésére? (3.7.)
- Sorolja fel, mikor kell jelzőört alkalmazni!(3.8.)
- Mely esetben és mi a követendő eljárás, ha közút mellett elhelyezett

“Vasúti átjáró kezdete” illetve “Két–vagy több vágányú vasúti átjáró kezdete” (András kereszt) jelző, továbbá a vasúti pálya mellett elhelyezett Útátjárójelző hiányát fedezik fel?(3.9.)

- Ismertesse a tolatás alapszabályát!(4.1.1.- 4.1.1.1.)
- Ismertesse a tolatás engedélyezéséről szóló értesítésre vonatkozó előírásokat! (4.1.3.- 4.1.3.2.)
- Ismertesse a védekezés szabályait járműmegfutamodás ellen tolatás befejezése után!(5.1.- 5.1.2.)
- Ismertesse a követő vonat indítására vonatkozó alapszabályt az állomástávolságú közlekedésre berendezett pályán! (15.2.1.)
- Ismertesse a vonatindítás szabályait a visszajelentés vétele előtt! (15.2.2.)
- Ismertesse az engedélykérés és adás alapszabályát! (15.3.1.)
- Mi a menetengedély szövege páros vonatok esetén, ha a vonat végállomásig közlekedik? (15.3.3.1.)
- Mi a menetengedély szövege páros vonatok esetén, ha a vonat közbenső állomáson ellenkező irányú vonattal találkozik? (15.3.3.2.)
- Milyen szöveggel kell engedély kérni és adni, ha a vonali tolatásvezető a Vonali Végrehajtási Utasításban meghatározott szolgálati helyről kér engedély és a vonat a végállomásig közlekedik? (15.3.3.3.- 15.3.3.4.)
- Ismertesse a visszajelentés alapszabályát! (15.4.1.)
- Ismertesse a felhatalmazás módozatait! (15.6.1.)
- Ismertesse a felhatalmazás alapszabályait! (15.6.2.)
- Ismertesse a mozdonyvezető teendőit a vonat elindítása előtt! (15.6.3.)
- Ismertesse az induló vonat mozdonyvezetőjének felhatalmazását élőszóval! (15.6.4.)
- Ismertesse a bejáratú vágány kijelölésének és megváltoztatásának szabályait! (15.17.1.- 15.7.1.1.)
- Hol kell közölni a bejáratú irányt? (15.7.2.)
- Mikor kell a vágányt foglaltnak minősíteni? Ismertesse a foglalt vágányra történő bejáratás szabályait! (15.7.3.- 15.7.3.3.)
- Hogyan szabályozza az utasítás a vonatok megállás helyét az állomáson? (15.7.4.- 15.7.4.1.)
- Ismertesse, mely helyeken és hogyan kötelesek a vonatokat fogadni a vonatfogadásra kötelezett dolgozók az állomásokon? (15.7.5.-15.7.5.4.)
- Mikor szabad továbbhaladást tiltó jelzést adó főjelző mellett vonatot közlekedtetni? (15.8.1.)
- Mikor és hogyan haladhat el a vonattal fehér-vörös árbcú főjelző Megállj jelzése mellett megállás nélkül, valamint ismertesse a használhatatlan főjelző után következő váltó(ko)n való közlekedés szabályait! (15.8.1.1.- 15.8.1.2.)
- Mi az eljárás Megállj jelzés esetén? (15.8.2.- 15.8.2.1.)
- Milyen lassúmenetek lehetnek időtartamukat tekintve? (18.1.1.)
- Ismertesse a lassúmenetek elrendelésének szabályait! (18.1.2.)
- Ismertesse az az előre nem látott ideiglenes lassúmenet elrendeléséről szóló értesítés szabályait! (18.1.3.)
- Milyen szabály vonatkozik az előre nem látott ideiglenes lassúmenetek nyilvántartására? (18.1.4.)
- Ismertesse a vonatszemélyzet értesítésének szabályait a lassan bejárandó pályarészekről! (18.1.5.)
- Ismertesse a lassan bejárandó pályarészekről történő értesítés szabályait! (18.1.6.)
- Ismertesse a nyíltvonalon, hídon nem vágányzár keretében az elsodrési határon kívül végzett munkák végzésére vonatkozó szabályokat! (18.2.1.- 18.2.1.1.)
- Ismertesse a nyíltvonalon, hídon nem vágányzár keretében az elsodrési határon belül végzett munkák végzésére vonatkozó szabályokat! (18.3.1.- 18.3.1.7.)
- Milyen szabályok vonatkoznak állomáson nem vágányzár keretében végzett munkákra? (18.3.2.)
- Milyen egyéb rendelkezések vannak a nem vágányzár keretében végzett munkákra? (18.3.3.)
- Milyen szabály vonatkozik az előre látott vágányzár engedélyezésére? (18.4.1.- 18.4.1.4.)
- Kik jogosultak az előre látott vágányzár végzésére? (18.4.2.)
- Hogyan szabályozza az utasítás az előre látott vágányzár végrehajtására, megkezdésére vonatkozó szabályokat? (18.4.3.-18.4.3.1.)
- Ismertesse az előre nem látott vágányzárakra vonatkozó szabályokat! (18.4.4.- 18.4.4.2.)
- Milyen biztonsági szabályokat kell betartani az engedélyezett munkák közben? (18.4.5.- 18.4. 5.2.)
- Hogyan szabályozza az utasítás a személyzet értesítését a vágányzáról? (18.4.6.- 18.4.6.1.)
- Mi az eljárás a vágányzár megszüntetésekor és esetleges meghosszabbításakor? (18.4.7.- 18.4.7.1.)
- Hogyan szabályozza az utasítás az értesítést az új vagy megváltozott helyzetről? (18.4.8.)
- Milyen módon kell a vágányzárat nyilvántartani? (18.4.9.)

20. A hatósági vizsgán alkalmazott módszertan

A VIZSGA LEÍRÁSA ÉS MÓDSZERTANA

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységből áll.

Írásbeli vizsgatevékenység

Az írásbeli vizsgatevékenység 1 számítási példából áll:

- 1. példa: A megadott adatok (követési rendek, értekezési lehetőségek, illetve lehetlenségek) alapján a vonatok legkésőbbi, legkorábbi indulási idejének kiszámítása.

Az írásbeli vizsgatevékenység időtartama: 1 óra.

Alkalmazott módszertan

Hagyományos kifejtős válaszadások.

Szóbeli vizsgatevékenység

8 kérdés a megadott témakörökből

A szóbeli vizsgán a vizsgázó a vasútvonal helyi sajátosságainak figyelembe vételével a következő átfogó kérdéscsoportokra hibátlan válaszokat kell adni:

- engedélykérés, engedélyadás,
- a vágányút beállítása és ellenőrzése,
- a váltók használhatóságának ellenőrzése forgalmi szempontból,
- a váltók állítása,
- váltóellenőrzés (meggyőződés a váltók helyes állásáról),
- jelentés a vágányút beállításáról,
- útsorompók, útsorompók kezelése,
- követő vonat indítása állomástávolságban,
- visszajelentés,
- a vonatok mozdonyvezetőinek felhatalmazása indításra, áthaladásra;
- vonatok fogadása,
- közlekedés továbbhaladást tiltó jelzést adó főjelzők mellett,
- vonatok védelme, fedezése,
- utasok tájékoztatása és védelme,
- lassúmenetek,
- a vonatforgalmat nem érintő, nem vágányzár keretében az elsodrési határon kívül végzett munkák,
- a vonatforgalmat érintő, nem vágányzár keretében az elsodrési határon belül végzett munkák,
- vágányzár; kapacitás korlátozás, feszültségmentesítés, biztosítóberendezési kikapcsolás,
- tolatás engedélyezése,
- értesítés a tolatás engedélyezéséről,
- tolatásvezető kijelölése,
- védekezés járműmegfutamodás ellen a tolatás befejezése után az adott szolgálati helyen,
- a vonatok forgalomba helyezése, vonatforgalmi értesítések
- menetrend,
- Szolgálati menetrend és tartalma.

A szóbeli vizsgatevékenység időtartama: 1 óra.

Alkalmazott módszertan

Hagyományos kifejtős válaszadások.

21. A „Megfelelt” minősítésű vizsgára vonatkozó követelmények

A szóbeli vizsgán a vizsgázónak a vasútvonal helyi sajátosságainak figyelembe vételével a következő átfogó kérdéscsoportokra hibátlan válaszokat kell adni:

- engedélykérés, engedélyadás,
- a vágányút beállítása és ellenőrzése,
- a váltók használhatóságának ellenőrzése forgalmi szempontból,
- a váltók állítása,
- váltóellenőrzés (meggyőződés a váltók helyes állásáról),

- jelentés a vágányút beállításáról,
- útsorompók, útsorompók kezelése,
- követő vonat indítása állomástávolságban,
- visszajelentés,
- a vonatok mozdonyvezetőinek felhatalmazása indításra, áthaladásra;
- vonatok fogadása,
- közlekedés továbbhaladást tiltó jelzést adó főjelzők mellett,
- vonatok védelme, fedezése,
- utasok tájékoztatása és védelme,
- lassúmenetek,
- nem vágányzár keretében végzett fenntartási munkák,
- vágányzár,
- tolatás engedélyezése,
- értesítés a tolatás engedélyezéséről,
- tolatásvezető kijelölése,
- védekezés járműmegfutamodás ellen a tolatás befejezése után az adott szolgálati helyen,
- a vonatok forgalomba helyezése
- menetrend.